

САҢГА ОЛОХ

ТОХСУНЬУ
7 КҮНЭ
СУБУСТА

№ 1
(9378)

Чурапчы үчүкүчү таһнама

КАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАКСАР

ЫЧЧАТ СЫЛА БИЛЭРЛИШИНЭ

Ааспыт 2005 жыл Улуу Кыяйы 60 сылыгар, улууспуг төрүттэммитэ 75 сылыгар анан дьон-сэргэ, дьаһалгалар уонна тэрилтэлэр бу үбүлүөйдэри бэлэтээн үлэлээн - хамсаан кэллилэр. Быйылгы, 2006 жыл "Ыччат сылынан" биллэриллибитин улуус баһылыга И.Н. Аммосов бигэртэтэн дьаһалта бастакы планеркатыгар иһитиннэрдэ. Онон Чурапчы улууһа ииники сайдарыгар ыччат күүһэ төһүү буоларыгар олук уурулунна. Эдэр эрчимнээх арананы экономикада, промышленноста уонна да атын салааларга быһыаран үлэ тэтимин күүһүрдэргэ анал программалар салайтаран үгүс дьаһаллар барыахтара. Чурапчы нэһиликтэригэр эдэр специалисттар олохторун таһымын үрдэттигэ, кинилэргэ үлэлииллэригэр, олоһоллоругар усулуобуйалары тэрийиңгэ соруктар турдулар. Бу дьаһалларга биллэн туран ыччат бэйэтин актыыбынаһа улахан ору-

лу оонньуур. Эдэр дьон түмсэн бэйэлэрин инициативаларын үрдэттэхтэринэ элбэх сорук туолуо, программа олоххо кириэ. Саха сүүрээниңи буолуо ыччат бэйэтин санаатын этэригэр, идеяларын олоххо киллэрэригэр кыахтар үөскээһиннэрэ. Ол курдук элбэх мунньахтар, төгүрүк остооллар буолаллара былаанналар. Ону таһынан нэһилик аайы ыччат түмсүүтүн тэрийэн үлэлэтигэ эдэр дьон бэйэлэрэ көхтөөх буолаллара ирдэнилэр.

2006 жыл эдэр дьонго сайдалларыгар толору кыагы биэрэ, онон ыччаттар көхтөөх буолун.

А.ЗАХАРОВ.

УБҮЛҮӨЙДЭЭХ ДЬЫЛЫ ТҮМҮКТҮҮР СУБЭ

Ахсынны 21 күнүгэр буолбут улуус ветераннарын субэттигэр бастатан үбүлүөйдэх сылга улуус баһылыгынан бигэртэммит дьаһаллар улуус үрдүнэн уонна Одьулуун, Төлөй нэһиликтэрин холбурдарыгар, мистэттигэр туолуутун истэн дьүһүлүстүлэр.

Барыламмыт дьаһаллар үкүлэрэ кэмигэр сэри уонна тыыл ветераннара туһанар, астынаргына ытыллыбытара бэлэтээнэ. Кили ордук астынара - Дьокуускайга бийиги улуустан сэттэ сэри ветерана кинилэргэ тус ананан тутуллубут толору хаачылылылаах дьыба квартира ылан, кырдыар саастарыгар сылаастык, сымнаастык олоһор кыахтаммытара буолла. Чурапчыга икки 12-лин квартиралар дьыба 22 сэри кыттыылааба, тыыл ветераннара, хоту көһөрүлүү сорун билбиттэр квартира ыланнар үөрдүлөр-көттүлөр. Кырдыаастарга аналлаах куоракка геологическай киниңгэ 58 ветеран эмтэнэн, доруобуйатын бөһөргөтүмүт. Элбэх ветеран профилакторийдарга эмтэнилэр.

Улуус историятын, биридилээн уһулчулууах дьону үйэтитиңгэ оноһуллубут паматынныктарган Г.Д.Протодеяконова аналлаах өйдөбүннүк комплекс, Кыяйы Схверэ олоххо кириилэрэ, нэһиликтэргэ эмээ өйдөбүннүктэр сөргүтүлүбүттэрэ бэлэтээнэ.

Калин улууска эдэр ыччаты Ийэ дойдуну таһыырга, сир-майгы өттүнэн иһитигэ үлэ сөргөхсүтүлүүк курдук ветераннары үөрдэр. Ол курдук, Муудай оокуолатыгар учуутал Н.С.Захаров сыратынан тэриллбит "Орленок" байыаннай-патриотическай кулуп олоһор баһырыын Смоленскай куоракка Бүтүн Россиятаабы көрүүгэ бастабыттарга эдэр ыччатынан киз тутууну үөскэтигэ. Ити ситиһиңгэ олоһоран быйыл манна кадетскай кылаас аһылыбыга олус кэрэхсэбиллээх. Хадаарга пионерскай этэрээт, Мындабааны оокуолатыгар комсомольскай тэрилтэ тэриллбиттэрэ олоһору үгүс дьонгына иһитигэ туһаттан атыны ажалбат.

Одьулуунга баһылыгына Ефремова Л.В. таһылыгыттан "Эдэртэн эйэтин, кырдыаастан субэтин ыл" дикс норуот өһүн хоһоонунан салайтаран ветераннар олоххо көхтөрүн өйүүбүттэн, оно эмээ субэ председателиңи улахан ухханныах Боякинов Е.С. таһылан үлэ, этэргэ дьылы, күөстүү оргуубут, Манна ветераннар чэрдэх илиилэрэ билигин даһаны мөлтүү илигиттэн кили эрэ үөрдэр. Ол курдук, кинилэр нэһиликкэ ытыллар араас дьаһалларга көхтөөх кыттыыларын таһынан бэйэлэрэ моой-арбаһы ылынан ааспыт сыллаахха почта, быйыл Саһан Боло аатынан музей дьыаларын үчүгэй хаачыстыбалаахтык тутан бизээн ыччаттарын махталларын ытыллар атыгарга үгүс холбур буолар. Спорка куруук көхтөөх одьулууннар көбүлэһиннэринэн Болугур уонна Хадаар нэһиликтэрин ветераннарын икки ардыларыгар сааһырбыт дьонго сөлөөх спорт көрүңнэригэр (саахымат, дуобат, теннис, о.д.а) күрэхтэһии сүрдэх тэрээһинээхтик ытыллар буолбута.

Төлөй нэһилигин ветераннарын үлэлэригэр кили сэнээрэрэ дикс үгүс дьаһаллар олохтоох оокуола коллективин кытта биригэ эдэр ыччакка олус туһалаахтык ытылаллара буолар эбит. Кырдыаастар тус ылынан кылабыһыаны күрүөлэһиттэрэ махталлаах дьыала.

Итэбэс быһыытынан ветераннарга ананан тутуллубут саһа дьыа тымыы буолан кырдыаастары аймакка этиһиниңгэ уонна сулал дьаһал ытыллан бу мөлөх баһыанна туоратылыа дикс эрэллэрин эттилар.

Баһыһаба ветераннарга аһаһыт палата, хоһоһуок иһин, эмээ тымыы буолан саһа хоту табылылаба. Кыяйы өйдөбүннүгэр ананан мраморнай плиталары Улуу сэригэ кыттыбыт буйуттар ааттара суруллан туруорулуохтааба толороончулар кыайбаккалар, үбүлүөйдэх сылга кыаллыба.

Субэ чилиһинэрэ итиник бэлэтээн туран сэри сиртибэлэрин, Улуу Кыяйыны ажалыт уонна уһаныбыт бири дойдулаахтарбытын үйэтитин саһаланыгар, тусарыларыгар баһардылар. Билигин оһоһуллубуту Чурапчы эдэр ыччата көрүөһарына дикс эрэллэрин эттилар. Саһыны хоту улуустарга күөс өттүнэн көһөрүлүү 65 сыла чугаһабыһынан бэлэмнэни үлэлэр барыллара биһирэннэ.

Государствоттан тутулуға суох "Эрэл" пенсионнай фонда республика сайдыытыгар суолтатын уонна дьың эрэлин өйдөөн нэһилиһиннээбэ өйдөтөр үлэбэ күөскэ кыттарга быһаарылына. Үбүлүөйдэх дьылы түмүктээн Саха дьылы көрсөр ветераннар елкаларын кэмизгар кырдыаһа дикс кэрэгтэри көрөн, Далбар Хотуну, Аан Дарханы быһаарыыга конкурс биллэрилиннэ.

А.ПЕРМЯКОВ,
хаһыат общественной корреспондента.

ТЭТИМИ БИҢИКТЫБАККА

Баһы нэһилигин орто оокуолата 2004-2005 үөһэ дьылын туһаһа тутуулаах саһа таас дьыба көрүбүтэ. Олоһор учууллар үөрүү көтөлөөнөн салатта, нэһилиһиннээ, ылддьыттар алгыстарынан арыаллэтан, бу оокуола бороогун атылаабытара. Ити күңгэн ыла предметтарын анал кабинет кылаастарга, саһаарыт спорт саалатыгар бастакы уруоктара саһаламмытара. Бу үөһэччилэр ортолоругар үөһэ бастыһнара, олимпиадаларга, уусуран самодеятельностарга кэлди кыттар, дуулуурдаах олоһор бааллар. Олортон биридэһтиңи Аня Егорованы аатыыбыт. Кили оокуола киириһиттэн, үөһэххэ кыһаһыыга хайбалларынан бэлэтээнэн, сүргэтэ көтөбуллубүтэ. Аһы сүһүк оокуоланы ЧРОСИО үчүгэинэн бүтэригэ. Баһис кылаастан Баһыга кэлэн, оокуола киз туттар үөһэччитинэн биллэр. Аһаны кытта кылгас кэпсэтигэ маннык билиһиннэрдэ: "Бийиги ситиһилэрбит учуулларбыт уһууларыттан тутулуҕаһа буоллаба дик. Кинилэр кыһаһыыларын ууран, бийэххэ билиһини тэрээһиттэн барыта таһар. Олимпиадаларга, "Иннигэ харды" наунай практическай конференцияларга үчүгэй көрдөрүүлөрдөһүт. Самодеятельностка бөһө эрдэхиттэн кытабын, ыраа-үңкүү таһынан конференциялааһыбын. Үөһэ өтүгэр оһук тылын ордук сөбүлүүбүн. Билиһини кэмизэ оһук тылы суолталанара чуолкай. Калин "Иннигэ харды" наунай практическай конференцияларга араас темаларга даһылаат оһорон аһан, барыларыгар мистэлэстим. Соторутааһыта оһук тылыгар даһылаатым иһин мистэни ылан үөһэччитим. Иннигитин бу тэтими бийиктыбат саһалааһык". Аһа маннайгы кылаастан ылбыт тэриһтала:

рын, дипломнарын, сертификатарын көрдөрбүтэ уопсай аһаһа 60-ча буолбута килини сөһтөрдө. Дьы элбэх ситиһиңгэ сыра, кыһаһыны урууллубутун туһуҕа буоллактара. Оокуола киз тутууон туттар үөһэччитэ эбит дик саһаны кытта, иһини кэскилэ өссө тэһийэ, арыллан иһэригэр баһарыаһыт.

С. НИКИТИН,
Толоон.

КӨМӨЛӨРҮН ИҢИН МАХТАНАБЫТ!

Кыяйы 60 сылынан сибээстээн жыл саһалаһыта республикатааһы оокуола иһиниңгэ үлэһир музейдары көрүү буолбута. Музейдар бу датаны көрсө тусх үлэни ытылларын көрдөрбүттэрэ. Оно бийиги "Көһөрүлүү" музейыт үлэһир буолан, бүтүн Россиятааһы оокуола музейдарын көрүү конкурсугар кыттар быраабы ылбыта. Иванова Лера таһылан барар буолбута, Музейыт директора Дмитрий Павлович Чечубутов пресс-конференцияда матэриһааллары бэлэмнээн, видео-киһиңгэ устат, буклет оһорон Москвада тэһийэн ытылбыта.

Соторутааһыта республикатааһы ЗАГС управлениһын начальнига Родионова Тамара Михайловна музейытыгар сылдыан, олус сөбүлээн, хайбаһан барыта, сурук ытытар кэмизэриңиңгэ көмөлөһүүк буолбута. Онон соторутааһыта музей аһаһар барыта 7 тыһыһыңа харчы суумалааһа кэмизэр кэлбитэ. Онон бийиги Т.М.Родионова уонна улуус ЗАГС-аһа управлениһын начальнигар Ульяна Николаевна Атласовада дикс махталытын тэрээһит.

Бийиги эрда көһөрүлүү кыттылаахтарыгар, барыта 700 киһиһа сурук ытытарбытыгар кэмизэриңиңгэ олус эрээһэнэр эбитит. Музейга ханык да тэһийэ, киһи да харчы биэрбэт. Быйыл бийиги көһөрүлүү кыттылаахтарыгар анкета лотторор баһалааһыт. Онон бийигиңгэ тусх да эрээһ суох анкеталарбытын ытытар кыахтаныбыт.

В. ДАНИЛОВА,
Хаһыы орто оокуолатын 9 кылааһын үөһэччитэ.

ОРТ 1-У КАНАЛ

РТР 2-У КАНАЛ

НТВ 3-У КАНАЛ

НВК 4-У КАНАЛ

Понедельник, 9 января
06.00 Новости
06.10 Филм "Золото Маюэнь"

Вторник, 10 января
06.00 "Доброе утро"
09.00 Новости
09.05 "Десять неизвестных"

Среда, 11 января
06.00 "Доброе утро"
09.00 Новости
09.05 "Десять неизвестных"

Четверг, 12 января
06.00 "Доброе утро"
09.00 Новости
09.05 Т/с "Десять неизвестных"

Пятница, 13 января
06.00 "Доброе утро"
09.00 Новости
09.05 "Десять неизвестных"

Суббота, 14 января
06.00 Новости
06.10 "Шутка за шуткой"
06.30 Филм "Зимний роман"

06.00 "Доброе утро, Россия!"
07.20 "Сельский час"
07.45 "Быть миллион"

05.00 "Доброе утро, Россия!"
08.45 Т/с "Опера. Хроники убийного отдела"

05.00 "Доброе утро, Россия!"
08.45 Т/с "Опера. Хроники убийного отдела"

05.00 "Доброе утро, Россия!"
08.45 Т/с "Опера. Хроники убийного отдела"

05.00 "Доброе утро, Россия!"
08.45 Т/с "Опера. Хроники убийного отдела"

06.00 "Доброе утро, Россия!"
07.40 "Золотой ключ"
08.00 ВЕСТИ

04.35 Т/с "СЕКРЕТНЫЙ ФАРВАТЕР"
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.15 Комедия "КТО ПРИХОДИТ В ЗИМНИЙ ВЕЧЕР"

05.40 "ТУПОЙ И ЕЩЕ ТУПЕЕ ТУПОГО" /США/
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.20 Филм "МУРЛИ"

05.40 Филм "КРЕСТНЫЙ ОТЕЦ" /США/
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.15 Филм "КРЕСТНЫЙ ОТЕЦ"

05.10 Филм "КРЕСТНЫЙ ОТЕЦ - 2" /США/
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.15 Филм "КРЕСТНЫЙ ОТЕЦ - 2"

05.50 Аль Пачино в фильме "КРЕСТНЫЙ ОТЕЦ - 3"
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.15 Аль Пачино в фильме "КРЕСТНЫЙ ОТЕЦ - 3"

04.10 Филм "ВАМ ПИСЬМО" /США/
06.10 Мультифильм "ЛЕБЕДИ НЕПРЯДЫ"

07.00 - 08.00 "Новый день"
18.00 Сонуннар-Новости
18.15 "С танцем по жизни"

07.00-08.00 "Новый день"
18.00 Сонуннар-Новости
18.15 "Кындыл кыгалак ырдала"

07.00-08.00 "Новый день"
18.00 Сонуннар-Новости
18.15 "Уон уолап кыта" (ТВ "Спектр")

07.00-08.00 "Новый день"
18.00 Сонуннар-Новости
18.15 "Минушннй год в жизни вертолетчик"

16.00 "Вестник образования"
16.30 "Геван"
17.00 Филмал НВК "Саха"

16.00 "Тунгус"
16.30 Студия "Саргалзах"
17.00 "Волшебные сказки"

